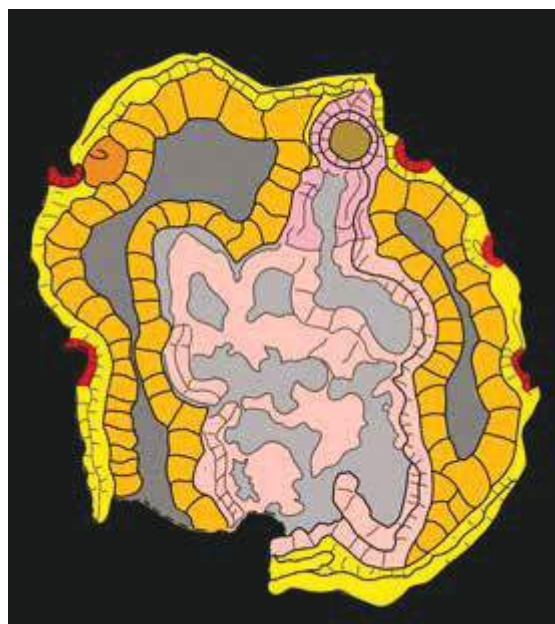

RYC. 12-8. Najstarsze jednokomórkowe organizmy zwierzęcopodobne. Szkielety w kształcie wazy zbudowane ze sztywnej materii organicznej sprzed 750 mln lat (A i C) przypominają współczesne ameby ze szkieletami (B i D). Organizmy te były więc przypuszczalnie szkieletowymi amebami. (Susannah M. Porter, Uniwersytet Kalifornijski).

RYC. 12-9. Skamieniałości zachowane w skałach chińskich sprzed około 580 mln lat. Obraz po stronie lewej jest fotografią skamieniałości, a obraz po prawej – rysunkiem tego samego okazu. Te niewielkie organizmy wielokomórkowe cechuje symetria dwuboczna. Podobnie jak współczesne zwierzęta o takim planie budowy, organizmy te, jak się wydaje, posiadały wewnętrzne, środkowe i zewnętrzne warstwy komórek, przewód z otworem chłoniącym, przez który przechodził pokarm przeznaczony do trawienia, oraz jamy po lewej i prawej stronie ciała. (Za zgodą: J.Y. Chen, Nanjing Institute of Geology and Palaeontology).

niedojrzałych, ale ich sposób życia jest nieznan. Niemniej jednak symetria dwuboczna wiąże się z przednimi i tylnymi okolicami anatomicznymi organizmu, które u zwierząt współczesnych kojarzone są zwykle z dominującym kierunkiem ruchu. Gąbki nie mają tej cechy, podobnie jak koralowce i organizmy pokrewne.

Fauna ediakarska. Najstarsze dojrzałe zwierzęta zachowane w zapisie kopalnym, których tożsamość nie budzi wątpliwości, należą do fauny ediakarskiej, zawdzięczającej swą nazwę australijskim wzgórzom Ediacara,

w których jest ona szczególnie wyraźnie wyeksponowana (s. 289), choć jej przedstawiciele znaleziono i rozpoznano na całym świecie.

Najstarsze skamieniałości ediakarskie to formy liściokształtne sprzed 570 mln lat, żyjące niegdyś w pozycjach pionowych na dnie morskim (ryc. 12-10A i B). Jest oczywiste, że były to zwierzęta, a nie organizmy fotosyntetyzujące, ponieważ ich ślady zachowały się w osadach głębokomorskich powstałych poniżej strefy eufotycznej. Przedstawiciele fauny ediakarskiej zdolni do poruszania się po dnie morskim pojawiają się w warstwach datowa-